

Destinacija Jeruzalem Slovenija

Poletna doživetja ob zemlji, vodi in ljudeh Prlekije

Prlekija na severovzhodu Slovenije leži med rekama Dravo in Muro. A to je le groba oznaka, saj se njene meje samosvoje prelivajo čez nežno gričevnat svet, ki valovi kot zeleni ocean vinogradov in travnikov tja proti Hrvaški in Madžarski ter teče po skrivnostnih grapah ali sedlih, ovkovečenih s topoli. Mistika in pravljica hkrati, ko med griče svojo zaveso položi megla. V naročje te zelene dežele vabi Destinacija Jeruzalem in izpostavlja tri mesta – Ormož, Sv. Tomaž in Središče ob Dravi. Skriva pa tudi vodni dragulj – Ormoške lagune.

Na zelenju narave so svoje mestne vedute razpostavila mesta, kot so Ormož, Središče ob Dravi, Sv. Tomaž in Ljutomer ... Slednji, čeprav je blizu Jeruzalema, še vedno čaka na vstop v Destinacijo Jeruzalem. Ime je destinaciji podaril majhen zaselek na vrhu 341 m visokega griča, s katerega se v vencih kot v zelenih ogrlicah spuščajo slikoviti vinogradi. Po legendi so mu ime Jeruzalem pripeli križarji, ki so tod mimo hodili v Sveto deželo.

Sonce Prlekije, ujeto v ostanek drevesa na trati pri Puklavcu. Sonce neguje in plemeniti njihova številna nagrajena vina.

In kaže, da je vrec legend v teh krajih izjemno živahen, saj naj bi tukaj pustili sledi tudi Napoleonovi vojaki, ki so si s prelestnim rumenim vincem krajšali domotožje in vzklikali »C'est bon«, kar so si ga Prleki razložili po svoje in govorili »ši-pon«! Šipon, šipon! Sorta, ki se bohota s prijetnim sadnim vonjem in dozori najpozneje. Stare knjige pravijo, da se njegove velike in nekoliko podolgovate grozde trga šele po 15. oktobru. Obožuje peščena tla in si na Madžarskem nadene ime furmint, ki je nosilna sorta slavnega tokajskega vina.

Zgodba ljudi

Prleki so znani kot delovni, marljivi, vestni in pošteni ljudje, gostoljubni in odprti rok. Ponosni so na svoj dom, a hkrati tako zelo drugačni od ostalih Slovencev. Domiselni so in radi se pošalijo na svoj račun, seveda pa še raje zbadajo soseda. To posebnost lahko občudujemo v vaških grbih, ki so del bogatega ljudskega izročila.

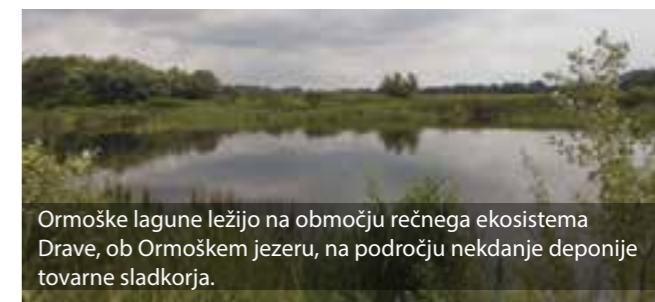
Moške navezuje nase zemlja, ženske so umetnice ob štedilniku. Skupaj pa poleg vina radi prinesejo na gostinske mize svoje gibanice, pogače, postržjače, potice, kvasenice, žgance, krapce, solenke, čurke, prezwuršt, sireke, pocane murke in kakopak meso iz tünke in zobl. A kulinarčna zgodba je prava šele takrat, ko je podčrtana z bučnim oljem, ki je zaradi svoje edinstvene arome, posebnega okusa in privlačnega videza nepogrešljivo v prleški kuhinji.

V spominski aleji pomembnih mož Ormoža je tudi kip Franca Ksaverja Meška, ki se je rodil v Ključarovcih pri Ormožu in je o Prlekiji zapisal: «Dežela, čudovita kakor iz lepih sanj – tista moja domovina tam doli ...»

Kalejdoskop doživetij

Ko v sveže poletje posveti sonce, se zlatijo polja žita, skrivnostno mežikajo rumeni cvetovi buč in zlahka opaziš poljske zajce, zadovoljno čepeče v kipeči naravi pred teboj. Svet okoli tebe se giblje v spokojnem ritmu, a tvoja duša pleše tango strasti do življenja. In stopiš na pot ter slediš vabilu: »Želimo si biti del tvojih zgodb, lepih

Ormoške lagune ležijo na območju rečnega ekosistema Drave, ob Ormoškem jezeru, na področju nekdanje deponije tovarne sladkorja.

spominov in novih načrtov!» S tem vabi Destinacija Jeruzalem Slovenija v svoje čudovite kraje, ponekod tako blizu nebesom! Dan se začne in čas je za domači prleški zajtrk na turistični kmetiji Ozmec nad Veliko Nedeljo. Vse je domače, gospa Sonja predstavlja kulinarčne posebnosti in vabi na martinovanje.

V čudovitem ambientu Kogla se skriva zgodba o vinu in estetiki, ki jo s posebno zavezo kulturnikom neguje prleški vinar Franci Cvetko, lastnik mogočnega posestva in zidanice na vrhu griča, ki je bilo v preteklosti v posesti nemškega viteškega reda križnikov in premožnih nemških in avstrijskih družin. Svoje vino in predvsem penine predstavlja na čisto samosvoj način, bolj poetično kot strokovno. Srečanje s člani Konjeniškega društva Središče ob Dravi prinese pravo avanturo, ko njegovi člani postrojijo konjičke in z vozovi popeljejo obiskovalce čez sočna polja prek kolovozov, čez prazne potočke, tja do Drave in nazaj. Miha Sok v Grabah je glavni in pozna se mu ljubezen do plemenitih živali in naklonjenost, da podeli konjeniško radost z raziskovalci njegovih krajev. Kadarkoli se jih lahko pokliče, da s svojimi konji prinesejo radost še komu.

Zelo poučna pa je zgodba Moje Biodežele, ekološke kmetije v Jastrebcih, na dotik s hrvaško državno mejo. Pridelava hrane in vložene zelenjave poteka sredi zadnjih oaz neokrnjene narave. Zvonko Pukšič pravi, da to, kar damo na polja, na koncu dobimo na krožnike. Zato se je pred 20 leti, ko je svojo klasično kmetijo spremenil v ekološko, brez umetnih gnojil in pesticidov, odločil za zdravo življenje, danes pa so vsi njegovi pridelki prodani vnaprej.

Posestvo Kogl, kjer steklenice na lipi spominjajo na kulturni dogodek.

Opazovalnice za ornitologe in ljubitelje narave razkrivajo življenje v plitvih bazenih s trstičji in sestoji rogoze, obdanih s poplavnim gozdom.

Tudi turistična kmetija Puklavec iz Zasavcev sredi Ljutomersko-Ormoških goric je oaza. Dobrih jedi, odličnega vina, krepkih razgledov in prijaznih ljudi. Posebnost je domači puran, pečen v krušni peči, in martinova gos, pripravljena po domačem receptu. Čisto blizu stoji prleški klopotec, ki ima štiri peresa in krajšo zvočno desko, po kateri udarjajo kladivca. Za razliko od haloškega, ki ima šest peres in zato tudi drugačen zvok.

Avanture z vodo

Tudi v Prlekiji igra voda pomembno vlogo kot turistični motiv. Omogoča doživetja v, ob in na njej. Ponudi skrivnostni svet Drave; tako za popotnika, kopalca, ribiča ali čolnarja za odkrivanje skritih rokavov, kjer se najde celo najbolj ogroženo vrsto sesalca pri nas – hrčka.

V velikem Savskem jezeru omogoči ribarjenje tudi ponoči, saj je priljubljeno zbirališče športnih ribičev. Ribje specialitete so tod, že zaradi razgleda, še veliko slajše.

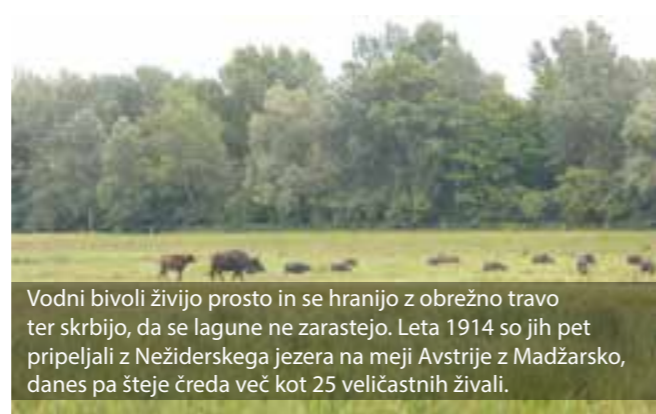
Ormoške lagune

Vrhunec doživetja ob vodi pa ponujajo 55 hektarjev velike Ormoške lagune, naravni rezervat in mokrišče izjemnega nacionalnega in mednarodnega pomena za številne ogrožene vrste ptic. Upravlja ga DOPPS – BirdLife Slovenia, namenjen pa je tudi obiskovalcem, da se naužijejo tišine, zelene barve v 50 odtenkih in ambienta, ki te objame z vso svojo nežnostjo, preden razgrne modrozeleni prizor in na njem svet, v katerega sme človek pokukati z vsem svojim spoštovanjem.

Vodja rezervata Dominik Bomber pove, da se ob selitvah in gnezditvah ob lagunah zadržuje ogromno ptic. Na širšem območju Naravnega rezervata Ormoških lagun (vključno z Ormoškim jezerom ter okoliškimi gozdovi in kmetijskimi površinami) so ornitologi skupaj zabeležili 266 vrst ptic, kar je 69 odstotkov vseh v Sloveniji ugotovljenih vrst (388).

Prava atrakcija rezervata pa so poleg ptic tudi vodni bivoli, pravi čistilci plitvih bazenov s trstičji in sestoji rogoze. Tu je raj za ornitologe, ljubitelje narave in miru, pohodnike, kolesarje – po Lagunah pa so poti urejene tudi za jahanje.

Besedilo in foto: Renata Picej

Vodni bivoli živijo prosto in se hranijo z obrežno travo ter skrbijo, da se lagune ne zarastejo. Leta 1914 so jih pet pripeljali z Nežiderskega jezera na meji Avstrije z Madžarsko, danes pa šteje čreda več kot 25 veličastnih živali.

Glamping hišice, nova pridobitev turistične kmetije Ozmec

Doživite pivovarski muzej

Odkrijte zgodbe in skrivnosti 150-letne proizvodnje legendarnega slovenskega piva. Union Experience je obvezna postojanka za vse pivoljube in tiste, ki radi doživite drugačno izkušnjo. Odlična izbira, ko iščete idejo za izlet. Pridite v Ljubljano, pivovarski muzej čaka!

Že podatek, da se sprehod skozi bogato zgodovino in proizvodnjo Pivovarne Union zaključijo z degustacijo svežega piva, vam pove, da ne gre za klasični muzej. Ekskluzivni vpogled v pivovarsko industrijo navdušuje obiskovalce po vsem svetu. To muzejsko zbirko s statusom kulturnega spomenika je Evropski muzejski forum nagradil z nagrado EMYA za posebne dosežke. Zbirka je urejena v stari opuščeni sladarni, ki je bila zgrajena leta 1923 in je do konca sedemdesetih let služila proizvodnji slada. Union Experience je eden največjih tovrstnih muzejev v Evropi in prvi v Sloveniji.

Prenovljena podoba ob 150-letnici pivovarne

Leta 1864 sta brata Ivan in Peter Kosler ustanovila majhno družinsko pivovarno in tako nevede pričela pisati zgodovino slovenskega piva. Da bi zapuščino ohranili prihodnjim generacijam, so v ljubljanski

Pivo so nekoč prevažali v lesenih sodih, označenih z rumenim krogom.

Pivovarni Union že leta 1986 odprli Pivovarski muzej, zanj pa ste zagotovo slišali pred kratkim, saj je ob 150-letnici pivovarne dobil sijočo prenovljeno podobo. Najdete ga tik ob Pivnici Union. Nad Union Experience se navdušujejo pivoljubi ter tisti, ki jih zanimata kultura in zgodovina. Začuti se čas, ko so bile gostilne pomembna središča kulturnega in družabnega življenja. Ko ni bilo nič nenavadnega privoščiti si litrski ali dvolitrski vrček piva, ko si opravil dostavo piva s samokolnico.

Pivovarska pot

Obiskovalec Igor C. nam je zaupal, da je šele po obisku Union Experiencea dobro razumel, kako poteka varjenje njegove najljubše poletne osvežitve. »Že ob vstopu v galerijski del, kjer so s slikovnim gradivom prikazane vse faze varjenja piva, zorenja in filtracije, me je muzej navdušil.« Pivovarska pot nato vodi skozi muzejsko zbirko 731 eksponatov, pri čemer boste lahko dobrega začutili prav vsako kapljico piva, ki je bila kdaj pridelana. Igorja so navdušili tudi ogromni stari sodi, medtem ko so slad, ječmen in hmelj v njem prebudili skorajda patriotski ponos. Doda: »Tudi pogled na 150 let stare steklenice, etikete in kozarce so mi dali vedeti, koliko truda in zgodb se skriva za Unionovo produkcijo piva. Lahko rečem, da so me s svojo nostalgčno vrednostjo pravzaprav navdahnili. Komaj čakam, da grem še na tečaj točenja piva!«

Legendarnemu sprehodu sledi degustacijski del, ki prijetno preseneti čisto vsakega obiskovalca. Degustacija namreč poteka v pivnici ali tako imenovani 'stari gostilni', ki je ohranjena še iz leta 1920. Ko pravimo ohranjena, mislimo na celoten paket – od miz, stolov pa vse do značilnega točilnega pulta, registrske blagajne in čudovitega gramofona.